

Apraksta parametru kvalitātes vērtēšanas instruments

Vienkāršā versija

Kāpēc parametri?

Mūsdienu izglītības process ir vērsts uz skolēna domāšanas prasmju attīstīšanu. Domāšana izpaužas izvēles situācijās, ar kurām cilvēks sastopas, strādājot ar netipiskām problēmām. Viens no šādiem izvēles aspektiem ir elementa parametri noteicami problēmas risināšanas procesā. Bez tiem mēs nevaram iztikt, kad aprakstām kaut ko, salīdzinām dažādus objektus vai parādības, vai pieņemam lēmumu, kādi raksturojumi ir svarīgāki vienā vai otrā gadījumā. Parametri ir nepieciešami jebkurā skolas disciplīnā, sākot ar teksta veidošanu un beidzot ar matemātikas uzdevuma risināšanu. Atkarībā no priekšmeta, skolotāji var izmantot dažādus terminus, piemēram, kritērijs vai pazīme.

Kurā gadījumā instruments būs noderīgs?

Instruments būs noderīgs, ja:

- jūs piedāvājat saviem skolēniem noteikt parametrus, pildot uzdevumu,
- jūs uzskatāt, ka var un vajag uzlabot skolēnu piedāvāto parametru kvalitāti;
- jūs vēlaties uzzināt vairāk par to, kā palīdzēt skolēniem uzlabot parametru kvalitāti.

Lai saprastu, vai jūsu skolēniem ir vajadzīgs darbs ar parametriem, padomājiet, kādā mērā jūs esat apmierināti ar skolēnu objektu aprakstu un klasifikāciju kvalitāti vai ar to, kā skolēni veido modeļus konkrētām situācijām. Ja līdz kvalitatīvam rezultātam vēl tālu, tad jūs noteikti varat palīdzēt saviem skolēniem. Šī instrumenta izmantošana var būt pirmais solis.

Kad var izmantot instrumentu?

Šo instrumentu var izmantot jebkurā brīdī, kad skolēni ir izveidojuši kaut ko, kam ir vajadzīgi parametri. Instruments palīdzēs jums iziet ārpus konkrēta uzdevuma un koncentrēties uz vienu no caurviju prasmēm, kuru izmanto jebkurā mācību priekšmetā vai dzīves situācijā. Rezultātā jūs varēsiet noteikt skolēnu esošo prasmes līmeni, veidot kvalitatīvus aprakstus un tos aspektus, kuriem jūs varat pievērst skolēnu uzmanību, lai palīdzētu viņiem uzlabot savus rezultātus.

Kā izmantot instrumentu?

Attīstot skolēnu domāšanu, mēs palīdzam viņiem uzlabot savas prasmes:

- parametru izskatīšanā saistībā ar konkrētu elementu
- parametru izvēlē ar konkrētu vērtību kopu
- pietiekama parametru daudzuma noteikšanā dotajam kontekstam
- būtisku parametru izvēlē noteiktai problēmai

Līdz ar to, izvēloties parametrus, jāņem vērā **četri dažādi aspekti**:

1. <piedāvāto parametru> saistība ar elementu
2. <piedāvāto parametru> vērtību kopa
3. <piedāvāto parametru> pietiekamība
4. <piedāvāto parametru> būtiskums

Katra aspekta vērtēšana notiek pēc šādiem **kritērijiem**:

1. <noteikta aspekta> izpratne
2. skolēna nostādne < noteikta aspekta izvēlei>
3. skolēna patstāvība < izvēlot noteiktu aspektu>

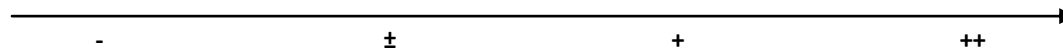
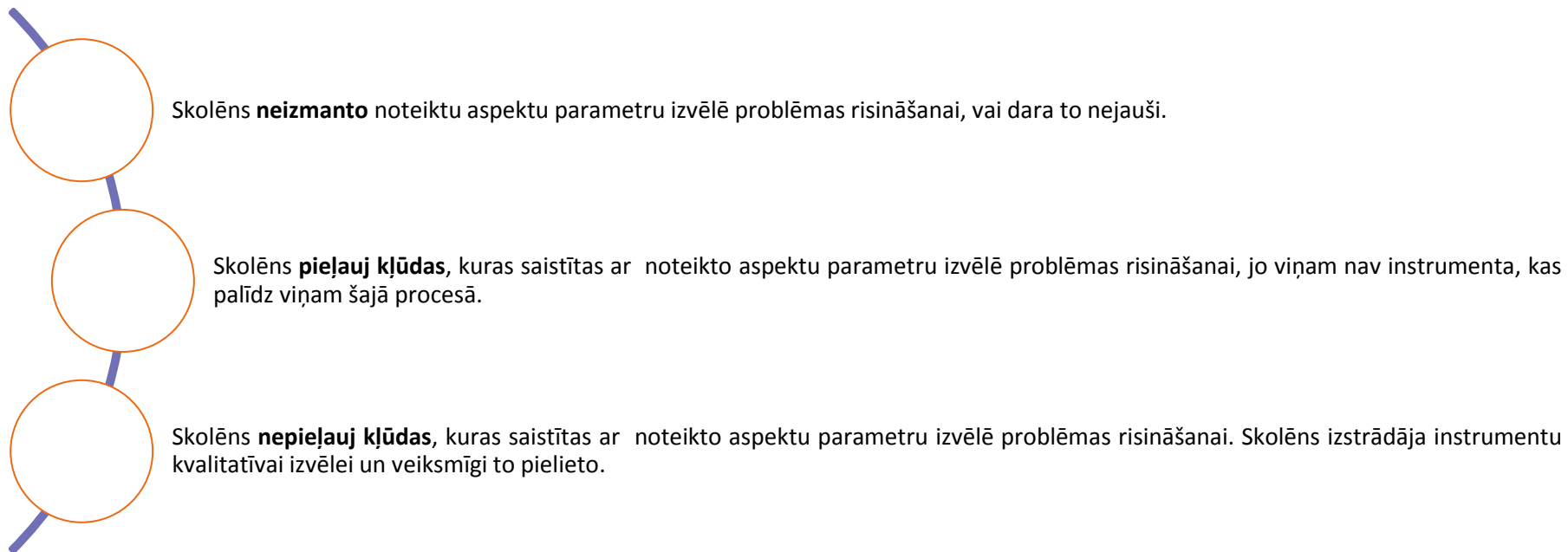
Prasmju veidošanas procesā skolēna parametru izvēles kvalitāte mainās no līmeņa “iesācējs” līdz līmenim “kompetents” katrā no četriem aspektiem.

Jāņem vērā, ka domāšanas kvalitātes vērtēšanai ir jēga tikai tad, kad skolēns strādā ar netipisku uzdevumu, t.i. skolēnam nav zināms uzdevuma atrisinājums un veids, kā risināt šo uzdevumu. Parametru izvēles kvalitāte jāvērtē tikai gadījumā, kad tas ir mācību problēmas risināšanas posms.

Vērtēšanas parametri

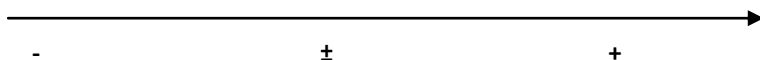
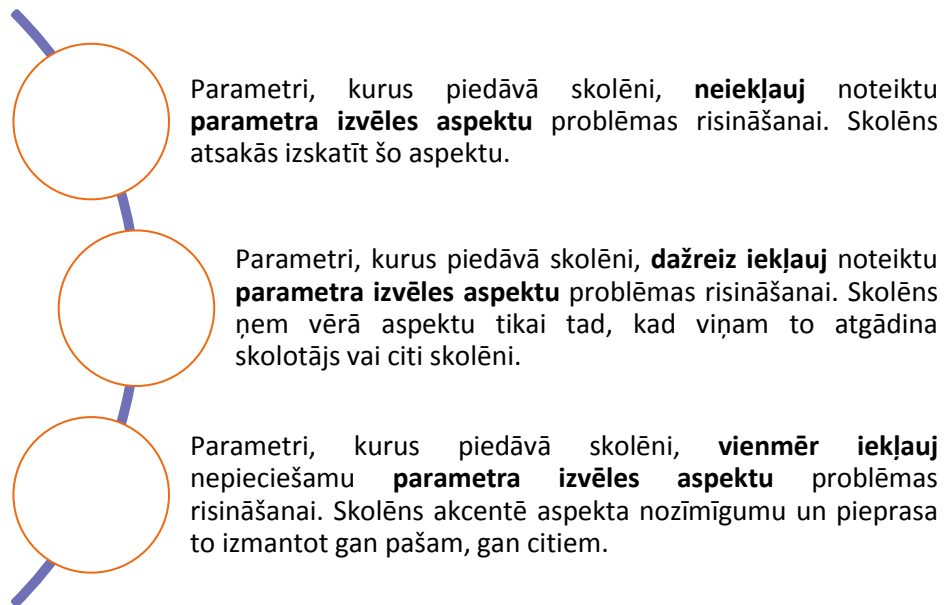
NOTEIKTA ASPEKTA IZMANTOŠANA PARAMETRU IZVĒLĒ

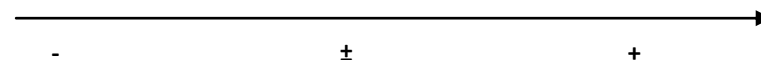
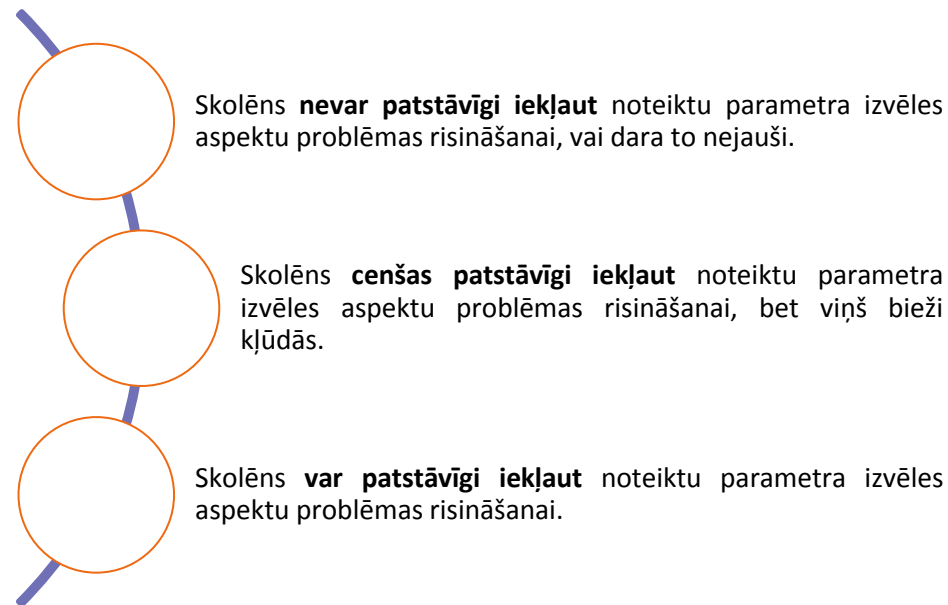
Izvēloties parametrus, jāņem vērā četri dažādi aspekti:

1. <piedāvāto parametru> saistība ar elementu
2. <piedāvāto parametru> vērtību kopa
3. <piedāvāto parametru> pietiekamība
4. <piedāvāto parametru> būtiskums

SKOLĒNA NOSTĀDNE NOTEIKTA ASPEKTA PARAMETRU IZVĒLĒ IZSKATĪŠANAI

SKOLĒNA PATSTĀVĪBA, IZSKATOT NOTEIKTU ASPEKTU PARAMETRU IZVĒLĒ

Izvēloties parametrus, jāņem vērā četri dažādi aspekti:

1. <piedāvāto parametru> saistība ar elementu
2. <piedāvāto parametru> vērtību kopa
3. <piedāvāto parametru> pietiekamība
4. <piedāvāto parametru> būtiskums

Skolēna apraksta parametru kvalitātes vērtēšanas lapa

Parametru kvalitāte: noteikta aspekta izmantošana, skolēna nostādne un patstāvība

Izvēloties parametrus, jāņem vērā četri dažādi aspekti:

1. <piedāvāto parametru> saistība ar elementu
2. <piedāvāto parametru> vērtību kopa
3. <piedāvāto parametru> pietiekamība
4. <piedāvāto parametru> būtiskums

Skolēna vārds, uzvārds	Skolēna modelis	Aspekta izmantošana _____ <i>(ierakstiet aspektu, kuru vērtējat)</i> Neizmanto - Pieļauj kļūdas +/- Izmanto + _____ →
S1		Skolēna nostādne Neiekļauj - Dažreiz iekļauj +/- Vienmēr iekļauj + _____ →
		Skolēna patstāvība Nevar patstāvīgi - Cenšas patstāvīgi +/- Var patstāvīgi + _____ →
Kopējais rezultāts iesācējs _____ kompetents - +/- + ++ +++		

Klases apraksta parametru kvalitātes vērtēšanas lapa

Parametru kvalitāte: noteikta aspekta izmantošana, skolēna nostādne un patstāvība

Izvēloties parametrus, jāņem vērā četri dažādi aspekti:

1. <piedāvāto parametru> saistība ar elementu
2. <piedāvāto parametru> vērtību kopa
3. <piedāvāto parametru> pietiekamība
4. <piedāvāto parametru> būtiskums

_____ klase

Vērtēšanas datums	Aspekta izmantošana <i>(ierakstiet aspektu, kuru vērtējat)</i>			Skolēnu nostādne			Skolēnu patstāvība			Piezīmes
	Neizmanto	Pieļauj kļūdas	Izmanto	Neieklāj	Dažreiz ieclāj	Vienmēr ieclāj	Nevar patstāvīgi	Cenšas patstāvīgi	Var patstāvīgi	
T1	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	
T2	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	
T3	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Vairākums Puse Daži	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	Neviens Daži Puse Vairākums Visi	